

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De beelzebub ca. lxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

filium suū. Qui redargue est a dño. qz non credebat eū posse sanare nisi corpali pñtia et tactu. Et ideo dñi instaret ille: ait ei. Uade fili tuus viuit. et sic absens p̄bo sanauit eū. Descēde. qz pater cū cognouisset filiu sanatu in hora verbi dñici: credidit ipse z dom⁹ ei⁹ tota. Creditur iste fuisse iudeus: qz dicit ei dñs. Alsi signa et pdigia videritis nō creditis. Iudei em̄ signa querūt.

De cōtulo leui. Capl. LX.

Fecit ei leui cō

uuiū in domo sua. Et discumbē bāt eū eo publicani q̄ fuerāt socij leui. quē eū arguerēt pharisei q̄ cū talibz edebat ait. Nō veni vocare iustos sed peccatores ad pñiam. Excusauitqz discipulos de eo qz nō ieiunabāt. Tū qz rudes erāt nec difficilia sustinerēt. tum qz corpali ter cū eis erat qz cū auferet ab eis plurimū ieiunaret. Ex h̄ q̄ daz dicit qz ablato ch̄io i ascensione: ieiuna uerūt discipuli vsqz ad missione spūsc̄i. Et ob h̄ ieiunant ab ascensione vsqz in p̄tecostē. Nec etiā tūc celebrant nuptias q̄si tā inchoz antes tres hebdomadas añ festū sc̄i ioan̄nis. S; non est autenticū. nec in actib⁹ ap̄lo rū legit tunc de ieiunio eoz. sed de ord̄ne tñi. Querentibz aut phariseis signū de celo negauit eis tāqz indignis. qz deteriores erant n̄m̄it̄is z regina austri q̄ nec legē dei nec p̄phetas habuerāt. Et nota qz in antiquioribz codicibz inuulite legit.

De filla archisynagoga et emorroissa. Capl. m. LXXI.

Ecce princeps

synagoge iatr⁹ adorauit eū dicens. Filia mea

mō defuncta ē. i. mor⁹ t̄i prima vt marc⁹ et lucas dicit. Veni pone manum sup eaz et uiuet. Et duz iret: mulier emorroissa ab an̄nis. xij. retro ueniens tetigit s̄mbriā uestim̄enti ei⁹ et sanata est. Ambrosius in sermone de saluatore dicit hanc fuisse martham. Enumerans enim be

In ecclesiastica h̄istoria legit qz qdam fecit statuā ereā i honore saluatoris. z p̄ statuā marthevbi sanata ē. z qdā herba nascebat ibi: q̄ qñqz crescebat ita qz tāgebat s̄mbriā uestim̄enti. z erat tāte fortitudinis qz qñqz sumeret ex ea ab om̄i languore sanabat.

neficia ch̄i circa gen⁹ humanū: post aliq̄ p̄missa subdit. Dū languidū sanguinis fluxū siccat i martha. dū demones expellit de martha. dū corp⁹ rediuit spūs calore p̄stringit i lazaro. Veniēs aut i domū iatri induxit tñi secū petrū iacobū z ioannē fratrem eius qui quali secretarij eius erant. z patrē z matrem puellē. Et eiecit i ridentibz eum. qz dicebat puella dormit. tenens manū puellē ait. Tābita cumi. qd sonat puella tibi dico sur⁹. Quidā dicit hoc fuge. Tamen tibi dico cū eē in medio bieru nō est de interpretatio salem sub regia salomez iussit illi dari mā montis. ducare. Hoc em̄ eue rū experimentū vere resurrectiōis. Magi em̄ mortuos suscitāt q̄busdā characteribz alligat̄. s; vtraqz ascella z lo q̄ eos z icedere faciūt sed comedere nequaqz possunt.

De duobz ecclis z de surdo z muto. Capl. m. LXXII.

Trāseunte

ti sunt eū duo eccl̄ clamātes. Fili dauid miserere nostri. Cūqz uenisset domū. i. ad domū suā nazareth: tetigit oculos eoz z ap̄ri sunt. Cūqz dicit̄ eis. Quidete neqz sciat. tñ diffamauerāt eū i tota terra illa. Egressis illis obtulerūt ei manū demoniū h̄ntem. z electo demone locut⁹ em̄tus. In greco tñ meli⁹ sonat surdū q̄ mutū. De beelzebub Capl. m. LXXIII.

Inqz laudaret

eū turba: pharisei dicebāt. In beelzebub p̄ncipe demonioz electi demōes. A belo p̄mo noie idoli: varie gētes fm̄ idiomata lingue sue cognouibant idola sua. Babiloni⁹ dicit̄ bel. moabita beel. palestini baal. Qñqz aliqd sup addebāt. vt beel p̄begor. i. de tentiginis. q̄ est priapus. Qñqz baalim q̄ ē de sidonioz. et sonat vtr̄ mensurā robur meū z caput. Beelzebub tñ nulli doli nomē erat. s; indei i rrisorie vicinū sibi idolum acharonitaz sic vocabāt. Et sonat vtr̄ muscar: ob sordes immolatiōis sanguis qui sequunt̄ musce. Nec est final̄ l̄ra d. vel l. vel y. sed b. Quibz ait iesus. Filij aut̄ uestri in q̄ eijciūt. q. d. si in filijs v̄ris h̄ac expulsiōe dō datis: cur nō i me idē faciūt. Erāt ei d̄ iudeis exorciste q̄ p̄ exorcismos salomōis demōes

Euangelica

efficiat marime si radic cuiusdam herbe poneret in naribus obsessi. Alii enim ioseph se vidisse quendam exorcistam captum et adductum ad vespasianum dum obsideret hierusalem. quod annulum sub cuius gemma radice erat: posuit in naribus cuiusdam obsessi. et adsuravit demonem: et egressus est demon. Ut autem probaret effectum demonem posuit peluim aquam plenam in medio et adturauit demonem ut subuenteret peluim et subuenterit eam. Quod autem in aruulis quidam includit spiritus immundus: pro quem imperat alijs demonibus non credit esse salomonis inuentum De ci priano magno martyre dicit augustinus quod in pyride quidam eburnea dum adhuc magus esset tres habebat demones inclusos pro quibus quod volebat et postea redibat. Sed puella cuius amorem te nebat nunquam potuit ad ducere. quod illis spiritus signa culu crucis opposuit. Quo precepto: ciprianus ad fide conuersus est. et postea martyr factus cum iustina virgine.

De maria magdalena.
Capitulum. LXXIII.

Et quidam dicunt

hunc dñm vocatum in nazareth a quodam phariseo in domum suam. et ibi magdalena dimissa peccata: quod et secuta est eum. plures dicunt in bethania factum: sed nequilo et nec tempus quod factum est in euangelio certificari potest.

Magdalenam oppidum est. in milliario a tyberide. quod prius cbennereth dicta est.

De ministerio marthe.
Capitulum. LXXV.

Santum est autem

si dñm ascenderet in iudeam iesus in quodam castellum intrauit: et martha excepit illum in domum suam et ministrabat ei. Sessio autem sororis illius audieris dñm plata est a dño ministerio marthe: non quod maioris meriti sed quod non auferet ab ea.

De questione iohannis.
Capitulum. LXXVI.

Iohannes autem

cum audisset in vinculis opera christi misit ad eum duos discipulos suos dicens Tu es qui venturus es an alium expectamus? Non dubitabat iohannes quod dixerat ecce ag-

nus dei. ecce qui tollit peccata mundi. Sed cum ad huc discipuli eius dubitarent. misit eos ad iesum quod. Ite ad eum et ab ipso quodrite. vtrum ipse sit christus filius: an adhuc venturus sit. Tunc gregorius super ezechielem videtur velle quod iohannes nesciebat vtrum se vel per alium spoliaret infernum. quod. Prope est ut descendam ad populum meum. Quia ergo te nunc clavi superis. vis ut inferis te nunciem. Iesus autem amouit dubitationem eorum: ostendendo certa signa sui aduentus. Illis autem abeuntibus commendauit iohannem turbis dicens. Intra hos dies mulierum non surrexit maior iohanne baptista. et est hic mulier non solum sexus nomine: sed et nomen fracture. Vtrum autem sanctior eo post aliquis fuerit vel futurus sit. in discussum est. Nec ob hanc laudem credendum est hereticis qui dixerunt iohannem esse angelum humanatum. quod etiam dominus predicauerat de eo fuisse dictum. Ecce ego mitto angelum meum etc. Ad didicimus dominus quod omnis lex et prophetia usque ad iohannem prophetauerunt. Vbi intelligendum est ex maxima parte. quod post prophetam agabam. et quatuor filie philippi. Tunc et probauit ciuitatibus galilee in quibus plurimas fecerat virtutes. et proposuit illis tyrum et sidonem. Redeuntes autem quidam apostolorum ad eum: nuntiabant ei quod docuerat et fecerat. Et duxit eos in desertum locum ut requiesceret pusillum. nec ei edendi spatium habebat pro turbis.

De septuaginta duobus discipulis
Capitulum. LXXVII.

Est hec designa

pro uir dominus et alios. lxxij. discipulos. et mittebat eos binos autem facie suam. Reuersi sunt autem et hi cum gaudio dicentes. Domine etiam demonia subiiciunt nobis. Erubescit ergo iesus et dicit. Consector tibi domine pater celi et terre. quia abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et reuelasti ea paruulis et nemo nouit patrem nisi filius: neque filius nisi pater. Erubescit eunomius dicens se plenam habere notitiam de patre et filio. nec excludit vtriusque conexio. Ob hanc enim arrius spiritum creaturam esse putauit. et non equalem illis. quod non sciebat quicquid illi.

In coronis ecclesiarum sunt. xij. maiores turres. quasi. xij. apostoli et duodecim minores. quasi. xij. prophete. et lxxij. candelabra. pro his discipulis designandis et angelis quasi custodes ecclesie intelleguntur.

D